

Capitolul 7

CERTIFICAREA CALITĂȚII PRODUSELOR ȘI SERVICIILOR

7.1. Considerații generale de certificare a calității

Preocuparea pentru calitate este obiectivul principal, ca problemă extrem de importantă a activităților economice în țările capitaliste dezvoltate.

Motto-ul activităților economice în aceste țări este: *rabatul la calitate nu aduce niciodată profit.*

Certificare = totalitatea activităților care au scopul de a garanta, prin intervenția unui organism terț, îndeplinirea de către o entitate a unor condiții cuprinse într-un referențial prestabilit.

Certificarea calității a devenit o activitate importantă după elaborarea seriei de standarde internaționale ISO 9000, adică după elaborarea acestor *referențiale de calitate*. Referențialul este un standard, caiet de sarcini, specificații tehnice, alte documente care să stipuleze o serie de condiții de calitate. Rezultatul activității de certificare este o *entitate certificată* și un *act* care să adeverească aceasta: *certificatul de calitate*.

Relațiile normale între *producătorul sau prestatorul de servicii* și *clientul, consumatorul sau beneficiarul* unor servicii a impus acceptarea unui partener intermediar, *terț*, care să garanteze *calitatea*.

Producătorul sau prestatorul de servicii a constatat că numărul clienților săi a crescut și afacerile au prosperat, deoarece certificarea calității este factorul principal în decizia de cumpărare sau acceptare a serviciului. Producătorul, știindu-se supravegheat, își ia măsuri suplimentare de asigurare a calității, îmbunătățindu-se managementul.

Beneficiarul produselor sau serviciilor se simte apărat de fraudă sau de probabilitatea să achiziționeze produse de calitate necorespunzătoare.

Certificarea s-a dovedit benefică și pentru instituțiile și organismele de certificare, deoarece cererea de astfel de servicii a crescut și ca urmare prețurile percepute au putut fi majorate substanțial. A apărut o nouă categorie de specialiști, "calitologii", care prin atestarea sau pregătirea prin cursuri, trebuie să apeleze tot la aceste instituții de certificare, realizând pe această cale venituri substanțiale. Problematika calității produselor fiind "la modă", instituțiile și organismele de certificare profită de această situație, numărul lor crește foarte mult, crește numărul personalului angrenat în astfel de activități și corespunzător, profiturile acestora.

În condițiile revoluției tehnologice contemporane, în special după evenimentele politice din Europa de Est de după 1990, certificarea calității produselor, serviciilor și proceselor a căpătat o și mai mare importanță.

De unde rezultă că, certificarea poate constitui un argument major în serviciul întreprinderilor, consumatorilor și legiuitorilor. Ea permite fiecăruia să atingă obiective diferite și să-și îndeplinească cât mai bine rolul său în cadrul economiilor moderne.

7.2. Certificarea calității produselor și serviciilor

Certificarea reprezintă activitatea unei organizații autorizate, independente, în vederea determinării, valorificării și atestării scrise a conformității calității unei entități (produs, serviciu sau un sistem de organizare) prin confirmarea superiorității tuturor caracteristicilor acesteia în comparație cu un *referențial prestabilit (standard, specificație tehnică etc.)*. Obiectivul certificării este de a garanta calitatea unui produs sau serviciu. Certificarea se poate aplica și persoanelor. Recunoașterea oficială a competenței unui organism de certificare se realizează prin *acreditare*.

Controlul produselor poate fi efectuat la trei niveluri astfel:

- controlul de către o primă parte – *fabricantul însuși* – care declară conformitatea produsului său cu caietul de sarcini, printr-o declarație de conformitate. Recunoașterea pe piață a unei astfel de etichete va depinde de imaginea mărcii producătorului sau sectorului;
- controlul de către o a doua parte: fiecare client își controlează furnizorul său. Dezavantajul acestui sistem este că furnizorul suferă controale multiple de la mai mulți clienți iar o problemă de calitate descoperită de unul dintre clienți nu este comunicată și celorlalți;
- controlul de către o a treia parte, care se numește *certificare* și care rezolvă toate problemele evidențiate mai sus.

Certificarea produselor industriale, este în general, o acțiune *voluntară*. Ea are ca obiect atestarea, prin intermediul unui certificat de calificare (conformitate sau calitate), eliberat de către un organism terț și independent, că un produs industrial sau un echipament este conform cu standardele sau cu alte specificații tehnice. Certificarea conduce la aplicarea unei mărci de conformitate pe produs.

Certificatul conține o parte informativă care descrie caracteristicile impuse, informații asupra organismului care a efectuat controalele și marca de certificare, însoțită de sigla sa. Certificarea de produs poate fi obligatorie (pentru produse sau servicii ce pot afecta viața, sănătatea sau securitatea persoanelor, respectiv calitatea mediului ambiant) sau facultativ (promovarea comercial pe anumite piețe etc.).

Certificarea produselor presupune parcurgerea următoarelor etape:

- *Adresarea unei cereri*, însoțită de un dosar tehnic, unui organism de certificare;
- *Instrumentarea dosarului* de către organismul de certificare;
- *Efectuarea unei vizite (audit)* la întreprindere, pentru a constata condițiile concrete în care se efectuează producția produselor supuse certificării;

- *Acordarea/refuzul certificatului de conformitate* și a dreptului de utilizare a mărcii de conformitate;
- *Supravegherea* de către organismul de certificare a întreprinderii și a calității produselor certificate. Periodic, organismul de certificare, pe baza autocontrolului fabricantului și a verificărilor în întreprindere reînnoiește dreptul de a deține certificatul sau marca de conformitate;
- *Propagarea*, ca reacție în lanț a certificării, reprezintă o caracteristică a acesteia. La început, într-un anumit domeniu, nu există sau există puține produse certificate. După certificare, aceste produse concurează puternic pe cele necertificate, determinând și alți producători să-și certifice produsele. Un producător certificat va deveni mai exigent cu furnizorii săi și va solicita acestora la rândul lor produse certificate, ceea ce conduce la apariția și propagarea certificării și în alte domenii.

Activitatea de certificare va impulsiona *activitatea de standardizare*, astfel încât cele două activități au devenit un cuplu ce se determină reciproc. Standardul este un instrument economic al statului și orice certificat se sprijină, în principal, pe standarde. Evoluția certificării în raport cu cerințele pieței influențează activitatea de standardizare și invers, standardizarea trebuie să țină pasul cu evoluția tehnicii și deci influențează la rândul ei certificarea. Organismele certificatoare colaborează cu organismele naționale de standardizare și mai mult, certificarea constituie una din principalele surse de finanțare ale acestor organisme.

Certificarea de sistem - care atestă conformitatea sistemului calității dintr-o organizație în raport cu un referențial (ISO 9001, QS 9000, ISO 16949). Constituie o practică frecventă publicarea în documentele de prezentare a organizației (la manifestări interne și internaționale, în cataloage, manuale, prospecte etc.) a facsimilului de certificare a sistemului calității.

Certificare de persoane - care atestă calificarea oamenilor într-un anumit domeniu.

Caracterul protecționist al certificării. Noțiunea de calitate, destul de omogenă în interiorul unei țări, diferă totuși de la o țară la alta. La scară națională certificatele pun în valoare specificațiile care stau la baza realizării produselor, ceea ce conduce la protejarea acestora de concurență. Certificarea contribuie la protejarea pieței naționale pentru că industriașii, trebuie să se adapteze la specificul piețelor naționale, ceea ce nu este întotdeauna ușor de făcut. Certificarea vizează un triplu obiectiv de progres:

- protejarea consumatorilor (prin motivarea încrederii acestora în calitatea produselor/serviciilor de achiziționat);
- protejarea vânzărilor (prin punere în valoare și diferențiere față de concurență);
- creșterea eficienței reglementărilor (prin adoptarea unor mijloace mai simple și mai eficiente).

O formă de recunoaștere a evaluării calității o reprezintă **marca de certificare**. Marca de certificare este un simbol (grafic sau literar) distinctiv, aplicat unui produs ce a fost certificat privind certificarea sa cu un anumit referențial. Marca de certificare este facultativă și atestă că produsul respectiv prezintă caracteristici superioare celor obligatorii atrăgând astfel atenția consumatorilor sau utilizatorilor potențiali.

Peisajul european al certificării, mai important pentru țara noastră, este dominat de trei țări: Germania cu 20.000 de standarde, Franța cu 14.000 și respectiv Marea Britanie cu 10.000 de standarde. În Germania, organismul de certificare DIN, efectuează puține certificări. Conformitatea produsului la standarde este acceptată prin declarația producătorului, înregistrată la *DIN*. Astfel producătorul primește dreptul de aplicare a siglei *DIN* între două bare orizontale.

Consumatorii germani sunt interesați de marca de securitate *GS* (*Geprüfte Sicherheit*), proprietatea statului, care atestă conformitatea cu standardele referitoare la securitatea persoanelor și la legea germană *GSG* asupra securității. Această marcă se acordă de *TUV* (*Technische Überwachungsvereine*) și se bazează în exclusivitate pe încercări efectuate în laboratoare. În fig. 7.1. se prezintă grafica celor două mărci germane.

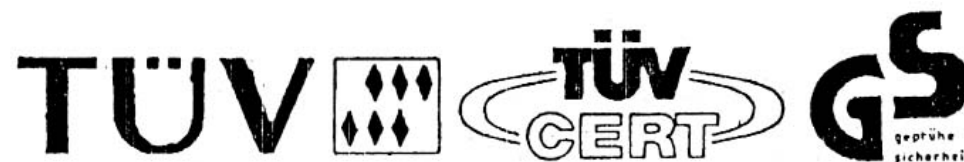

Fig.7.1 Simbolurile grafice ale mărcilor de calitate germane TÜV și de securitate GS.

Industriașii folosesc mult certificatele în publicitatea pe care o fac produselor proprii și manifestă o receptivitate deosebită la cerințele pieței.

În Franța, marca *NF* (*normalisation française - proprietatea AFNOR*), creată încă din anul 1938, elaborată în scopul protejării și informării consumatorului constituie cadrul legal al certificării produselor și evitarea abuzurilor și fraudelor.

Sunt acreditate mai multe organisme certificatoare de produse, acestea fiind:

- AFNOR, organismul național de standardizare, posedă marca NF de conformitate cu standardele franceze și realizează 70% din totalul certificatelor;
- LNE (Laboratorul Național de Încercări) care lucrează și pentru AFNOR.

În Marea Britanie, guvernul a instituit un Consiliu Național de Acreditare a organismelor certificatoare, NACCB. Aceasta a acreditat *Institutul Britanic de Standardizare* (*British Standards Institution - BSI*) și *Lloyd's*.

7.3. Certificarea calității produselor și serviciilor în Comunitatea Economică Europeană

Comunitatea Economică Europeană (CEE) a rezolvat problema certificării produselor global, pe toată aria geografică a acesteia. Soluția are la bază documentele elaborate în comun în statele membre. Documentele *Noua Abordare* din mai 1995 și *Actul unic* aprobat în 1990, au la bază următoarele concepte fundamentale:

- Produsele fabricate legal într-unul din statele membre pot fi admise legal pe piața celorlalte state membre;
- Pentru apărarea intereselor generale urmărite de toate statele membre, gradul de disciplină ce se cere adoptat pentru grupe de produse specifice este limitat la definirea unor cerințe esențiale, care exprimă astfel de obiective;
- Cerințele esențiale sunt definite de directive comunitare, pentru a demonstra că și produsele proprii respectă cerințele respective;
- Corespondența produselor la cerințele prescrise este evidențiată de aplicarea mărcii CE pe produs.

Marcajul CE nu exclude folosirea altor mărci, cu condiția ca acestea să nu creeze confuzii. Nu este deci o contrapunere între mărcile de calitate (mărci voluntare) și marcajul CE. În fig.7.2. se prezintă simbolurile grafice pentru marca CE.

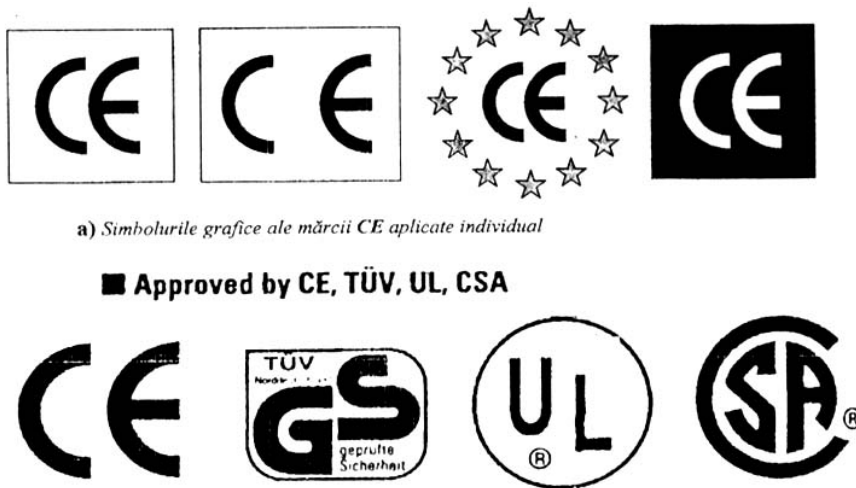

Fig.7.2. Simbolurile grafice ale mărcii CE

Pe plan european, marca CE este obligatorie și se acordă ca urmare a unei duble certificări:

- certificarea de produs;
- certificarea de întreprindere / sistem.

Produsele purtând marca CE pot circula fără restricții în toate țările membre ale UE. Marca UE are rolul de a dovedi armonizarea pe Piața Europeană și atestă faptul că produsele / serviciile corespund cerințelor directivelor europene. Certificarea sistemului calității presupune transformări fundamentale privind organizarea muncii și conducerea organizației, în sensul aplicării principiilor managementului calității.

O formă de recunoaștere a evaluării calitative o constituie licența pentru certificare, care reprezintă un document prin care un organism de certificare acordă unei persoane sau unei organizații dreptul de a utiliza certificate sau mărci de conformitate pentru produsele sale, în conformitate cu regulile schemei de certificare.

Certificarea mărcii CE se face numai de organisme abilitate, efectuate de *organismele notificate*. Organismul notificat este un laborator de încercare sau alt organism desemnat de către un *Guvern Național* comunicat *Comisiei comunitare*, ca fiind indicat să funcționeze pentru certificarea conformității cu *cerințele esențiale* prescrise în *directivele comunitare*.

Directivele comunitare se referă la documentele elaborate de CEE pentru admiterea în comerț a produselor și a cerințelor pe care acestea trebuie să le îndeplinească. Pentru certificarea și obținerea mărcii CE trebuie să fie realizate succesiv următoarele activități:

- *Comisia Economică Europeană* elaborează, pe grupe de produse, directive comunitare;
- *Guvernele naționale* analizează directivele și în cadrul *Sistemelor naționale ale calității*, desemnează *Organismele de acreditare*;
- *Organismele de acreditare* stabilesc *Organismele notificate* care au dreptul și posibilitatea să evalueze conformitatea cu cerințele esențiale pentru produsele sau sistemele calității producătorilor;
- *Producătorii dictează produsele* lor care intră sub incidența directivelor comunitare. Se conformează *procedurii de certificare* și declanșează *procesul de certificare*.
- În urma activității de evaluare a organismelor notificate, dacă produsul îndeplinește cerințele esențiale și producătorul se dovedește capabil să controleze calitatea produselor fabricate, se eliberează *certificatul de calitate* care dă dreptul producătorului să aplice *marca CE* pe produs.

Certificarea are o durată limitată și trebuie reînnoită prin inspecții ale *Organismului notificat* și aprecierea asupra producătorului rezultă în urma unor vizite neanunțate sau vizite care urmăresc menținerea sistemului calității. Certificarea este un proces complex, necesitând pentru întreprindere un nou mod de lucru, reguli noi și "*cultură nouă*". Timpul necesar pentru certificare este relativ mare, fiind obișnuit de peste 12 luni.

Certificarea produselor este, în contextul dezvoltării dinamice a economiei mondiale, o *activitate deosebit de importantă*. Un produs certificat are trei avantaje: *este mai bine vândut, mai bine cumpărat și mai bine reglementat*.

7.4. Certificarea sistemului calității

Când producătorul realizează o gamă redusă de produse, calitatea va fi dovedită prin *certificarea de produs*. De exemplu, dacă producătorul realizează frigidere, motoare electrice de putere mică etc., adică în general, când producția de bază este specializată pentru un anumit tip de produs sau câteva grupe de produse.

Dacă producătorul realizează o producție diversificată atunci calitatea nu se mai justifică să fie dovedită prin certificarea de produs deoarece costurile certificării

rezultate prin însumarea costurilor necesare certificării fiecărui produs, sunt deosebit de mari. De exemplu, în cazul unei întreprinderi de utilaj greu, aceasta are o producție diversificată de produse unicat sau serie mică. În acest caz nu se poate justifica certificarea calității prin certificarea de produs.

Încrederea în capacitatea și competența producătorului se dovedește, în aceste cazuri, prin *certificarea de sistem*, sau *certificarea de întreprindere*. Standardul ISO 9000 elaborat în 1987, recomandă construirea sistemului calității pentru a realiza calitatea produselor. Standardul ISO 8402 - 1995, definește *sistemul calității* ca fiind structura organizatorică, responsabilitățile, procedurile, procesele și resursele necesare pentru implementarea *managementului calității*. *Sistemul calității* trebuie să fie atât de dezvoltat încât să se atingă obiectivele stabilite pentru *calitate*.

Certificarea sistemului calității unui producător reprezintă atestarea de către un organism de certificare a conformității acestuia cu un standard european de referință din seria *EN 29000 (ISO 9000)*. Certificarea sistemului calității se realizează atât în scopuri externe (publicitate, aliniere la diferite reglementări, etc.) cât și în scopuri interne (realizarea obiectivelor politicii în domeniul calității, motivarea personalului pentru îmbunătățirea calității, asigurarea capabilității proceselor privind realizarea anumitor performanțe).

Certificarea este o afacere și se face între doi parteneri: *clientul și producătorul*. Clientul este întreprinderea, societatea comercială sau, în general, producătorul unor bunuri materiale sau servicii. Producătorul este instituția care are dreptul și face certificarea. Produsul și serviciul acestei instituții este activitatea de certificare. Ca și orice altă idee de afaceri, certificarea respectă legile specifice ale afacerilor.

Și la noi în țară, odată cu dispariția sistemului de relații socialiste, au apărut elementele economiei de piață și implicit necesitatea dezvoltării afacerii legate de certificare. S-a pus la punct și cea mai mare parte a legislației legată de această activitate. Au apărut și s-au dezvoltat elementele componente ale Sistemului Național de Certificare a Calității. Au fost astfel acreditate cele 7 organisme de certificare.

Un certificat obținut pentru sistemul calității unei întreprinderi nu presupune, în mod automat, că toate produsele pe care le realizează vor fi fără abateri față de cerințele stabilite. Legislațiile privind responsabilitățile producătorului s-au înăspriț în ultimii ani în toate țările, mai ales în cele ale *Pieței Comune*. În cazul apariției unor produse sau procese defectuoase, producătorul poate utiliza ca argument juridic, faptul că a luat totuși toate măsurile posibile implementând în acest scop un sistem al calității care a fost certificat.

Certificarea sistemelor calității presupune parcurgerea următoarelor faze:

- pregătirea auditului certificării;
- examinarea documentației sistemului calității;
- efectuarea auditului de certificare;
- acordarea certificării și supravegherea respectării condițiilor certificării.

7.5. Sistemul național de certificare a calității în România

Până în anul 1998, în România singura autoritate care avea dreptul de acreditare a organismelor (de acreditare a laboratoarelor, de certificare a produselor, de certificare a sistemelor calității sau de certificare a personalului) era *Institutul Român de Standardizare (IRS)*. Corespunzător programului de armonizare legislativă cu Uniunea Europeană, Guvernul României a aprobat *Ordonanța nr. 39/1998, privind activitatea de standardizare națională din România și Ordonanța nr.38/1998, privind acreditarea și infrastructura pentru evaluarea conformității*.

Legislația referitoare la activitățile de standardizare și acreditare constituie o parte importantă a ansamblului legislativ prin care se creează condițiile care să permită integrarea în Piața Unică Europeană și reprezintă totodată un prim pas către realizarea premizelor pentru acceptarea României ca partener în vederea încheierii *Acordului European de Evaluare a Conformității*.

Constatările *Comisiei Europene* făcute în legătură cu solicitarea României de aderare la *Uniunea Europeană*, înscrise în documentul *Agenda 2000*, cuprind și referiri la activitățile de standardizare, acreditare și certificare, considerate ca probleme principale analizate în cadrul *Acordului European*.

Constatările referitoare la aceste activități evidențiază o serie de diferențe între legislația din țara noastră și regulile acceptate în Uniunea Europeană. Modificările majore, de principiu, ale legislației privind standardizarea și acreditarea sunt:

- *Separarea funcțiilor de reglementare, standardizare și certificare a produselor*. Prin actele normative aprobate, acreditarea este separată de standardizare, pentru acreditare fiind creat ca organism independent, Institutul Român de Standardizare și anume, *Asociația de Acreditare din România - AARO*, definit prin *Ordonanța Nr.38/1998*, în subordinea *Ministerului Cercetării și Tehnologiei - MCT (actual, Departamentul Cercetării din cadrul Ministerului Educației și Cercetării - MEC)*.
- *Caracterul voluntar al aplicării tuturor standardelor române*. Prin *Ordonanța Nr.19/1992*, privind activitatea de standardizare din România, standardele rămân la statutul lor normal de documente cu aplicare voluntară. Articolul 19 din *Ordonanța 19/1992*, precizează că sunt obligatorii numai standardele române referitoare la protecția vieții, protecția sănătății, securitatea muncii și protecția mediului înconjurător. În *Buletinul Standardizării nr. 2/1998* s-a publicat lista tuturor standardelor obligatorii care vor deveni voluntare.
- *Stabilirea unui nou cadru instituțional pentru organismul național de standardizare*. Cadrul legislativ, organismul *Asociația de Standardizare din România - ASRO* - este statutat cu condițiile pe care trebuie să le îndeplinească și atribuțiile ca organism național de standardizare, în deplină concor-

danță cu regulile stabilite de Uniunea Europeană și cu Codul de bună practică, anexă la Acordul referitor la Barierele Tehnice în calea comerțului al Organizației Mondiale a Comerțului. Revista Standardizarea, editată de ASRO, publică lunar lista cu noii agenți economici care au devenit membri ai Asociației.

- *Susținerea financiară a Asociației de Standardizare din România – ASRO.* Ordonanța nr. 39/1998 prevede modalitățile de susținere de către stat a Asociației de Standardizare din România, respectiv:
 - cumpărarea unui imobil;
 - dezvoltarea instituțională prin programul de stimulare a inovării;
 - plata cotizațiilor la organisme internaționale, europene și regionale de standardizare;
 - susținerea financiară a participării la lucrările organismelor menționate.
- *Reglementarea activităților de standardizare la nivelul asociațiilor profesionale și în cadrul firmelor.* Ordonanța nr.39/1998 se referă numai la activitatea de standardizare internațională, europeană și regională.

În cazul organismelor de certificare a sistemelor calității condițiile organizatorice și de funcționare trebuie să fie conforme standardului românesc și european SR EN 45012/1993.

În 1997 era acreditat în România pentru certificarea sistemelor calității, ca organism extern, TÜV Rheinland Berlin, Bayern, Brandenburg Germania, cu o reprezentanță în București.

Grupul TUV Rheinland Berlin Brandenburg a rezultat din unirea a două organizații regionale și are în prezent 7500 de salariați din care peste 1300 la reprezentanțele din străinătate.

Între timp și alte firme de prestigiu din Anglia, Franța, Italia au fost acreditate și au reprezentanțe în România. De asemenea sunt acreditate și 7 organisme românești: AEROQ București, SRAC București, registrul Auto Român RAR - OCS București, SIMTEX - OC București, pentru certificarea sistemului calității, Institutul Național de Cercetare - Dezvoltare pentru Mașini și Instalații destinate Agriculturii și Industriei Alimentare INMA - CERT, REFER - OCS București pentru certificarea produselor. Revista STANDARDIZAREA publică periodic lista actualizată a acestor Organisme acreditate în cadrul Sistemului Național de Certificare a Calității și domeniul de competență a acestora.

În 1998, a luat ființă cel mai important organism al Sistemului Național al Calității: Asociația de Standardizare din România - ASRO, constituind primul pas pentru activitatea de standardizare și certificare din țara noastră, constituind totodată un progres în activitatea de standardizare și certificare din România. ASRO ca asociație neguvernamentală, îndeplinește prin statutul său toate cerințele *Uniunii Europene*. În fig.7.3. se prezintă sigla acestui nou organism.

Asociația se constituie ca persoană juridică română de drept privat, de interes public, fără scop lucrativ, neguvernamentală, apolitică și care, în condițiile legislației privind standardizarea națională în România, este organismul național de standardizare.

Asociația ASRO își desfășoară activitatea la nivel național. Fără a intra în detalii, scopul principal al Asociației este de a dezvolta standardizarea națională, europeană, regională și internațională, aplicând în standardizarea națională principiile de bază privind dezvoltarea standardizării naționale în corelație cu evoluția legislației.

Fig.7.3. Sigla Asociației de Standardizare din România

7.6. Cadrul juridic al certificării și acreditării în România

Necesitatea integrării activităților economice din țara noastră în sistemul economic mondial actual a determinat conceperea cadrului legal și instituțional al certificării și acreditării. De aceea și în domeniul *Sistemului Național al Calității* au fost elaborate succesiv mai multe reglementări. Prin *Hotărârea de Guvern nr. 167/1992*, s-a constituit cadrul legal al funcționării *Sistemului Național de Certificare*. Acest sistem cuprinde ansamblul organismelor de certificare a produselor și serviciilor, organismelor de certificare a sistemului calității, organismelor de certificare a personalului, organismul de acreditare a laboratoarelor de încercări, precum și ansamblul laboratoarelor acreditate.

Sistemul Național de Certificare era coordonat de *Institutul Român de Standardizare (IRS)* care avea atât competențe în legătură cu standardizarea cât și acreditarea și notificarea organismelor de certificare a sistemelor calității, personalului și produselor. Deci în această etapă Sistemul Național de Certificare a fost conceput în jurul Institutului Român de Standardizare, conf. fig.7.4.

Deciziile referitoare la acreditare sunt luate de Direcția de Certificare și Notificare Organisme, Calitate (DCANOC) din cadrul IRS, pe baza avizului Consiliului de Acreditare, înființat în 1993. Consiliul de Acreditare are sarcina de a analiza dosarul de acreditare, cuprinzând documentele care trebuie prezentate de organismele care solicită acreditarea.

Acreditarea se realizează pe baza standardelor seria EN 45000, adoptate și ca standarde naționale. După acreditare, organismele sunt supravegheate prin auditări, pe perioada de valabilitate a auditării (de regulă, 2 ani).

În cazul constatării unor abateri de la condițiile stabilite, Institutul Român de Standardizare poate suspenda sau cu avizul Consiliului de Acreditare, poate retrage acreditarea de observatori la primele certificări sau acreditări de laboratoare. Organismele acreditate au dreptul de utilizare a mărcii de acreditare IRS. Organismul acreditat trebuie să respecte următoarele cerințe:

- Să se conformeze la cerințele pentru acreditare;
- Să pună la dispoziția echipei de evaluatori asistența și mijloacele necesare pentru desfășurarea activității acestora;
- Să permită participarea reprezentanților IRS și al Consiliului de Acreditare în calitate;
- Să-și asume acreditarea numai pentru domeniul pentru care i-a fost acordată;
- Să respecte cerințele din Regulamentul de utilizare a mărcii de acreditare;
- Să achite toate taxele pentru acreditare, menținerea acreditării și publicarea în revista *Standardizarea și Buletinul Standardizării*;
- Să transmită IRS, în vederea publicării, toate datele referitoare la: produse și servicii care au obținut certificarea; agenți economici care au obținut certificarea sistemului calității; laboratoare acreditate; specialiști autorizați pentru activitatea de audit; suspendarea, retragerea certificării sau acreditării laboratorului; să notifice în scris la IRS și Consiliului de Acreditare schimbările intervenite în situația sa inițială.

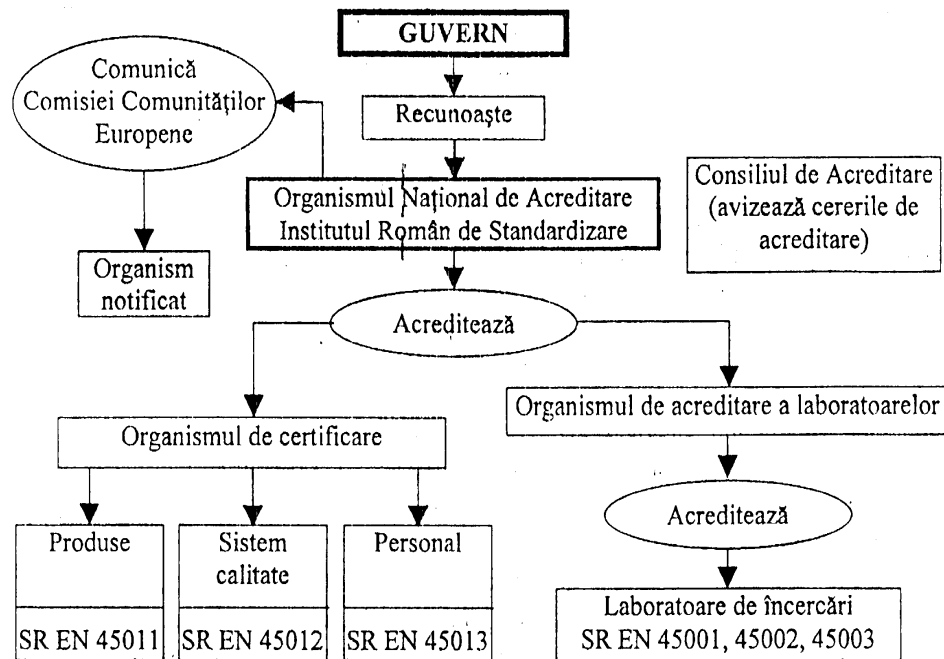

Fig.7.4. Sistemul de acreditare și certificare din România

Din punct de vedere legislativ, principalele modificări ale modului de construcție a Sistemului Național al Calității sunt:

- Separarea sistemului de puterea politică, ambele organisme importante în construcția noului sistem, Asociația de Standardizare din România și RENAR, fiind neguvernamentale, apolitice, persoane juridice de drept privat, fără scop lucrativ;
- Separarea activităților de standardizare și certificare de cele de acreditare;
- Caracterul național al organismelor de standardizare, certificare și acreditare;
- Implicarea statului în acest sector de activitate se face prin importantele angajamente financiare de susținere: asigurarea unor imobile adecvate pentru buna desfășurare a activităților specifice acestora, plata unor cotizații la organismele internaționale similare la care acestea sunt afiliate, susținerea financiară a participării la lucrările organismelor internaționale etc.

Prin natura sa, *Sistemul Național al Calității* a fost statuat ca aparținând de societatea civilă. Participarea componentelor societății care elaborează și adoptă documentele tehnice la toate activitățile sistemului este voluntară.